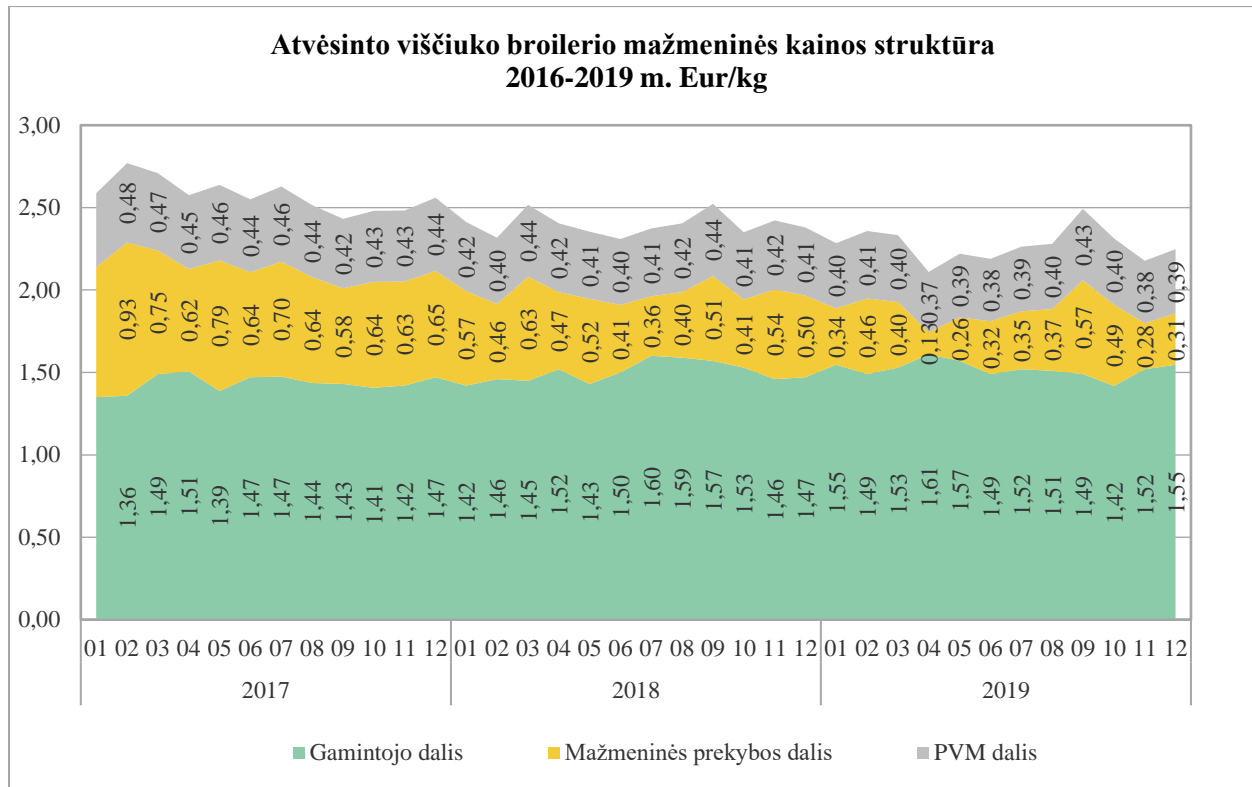

VIŠČIENOS RINKOS 2019 M. IV KETVIRČIO APŽVALGA

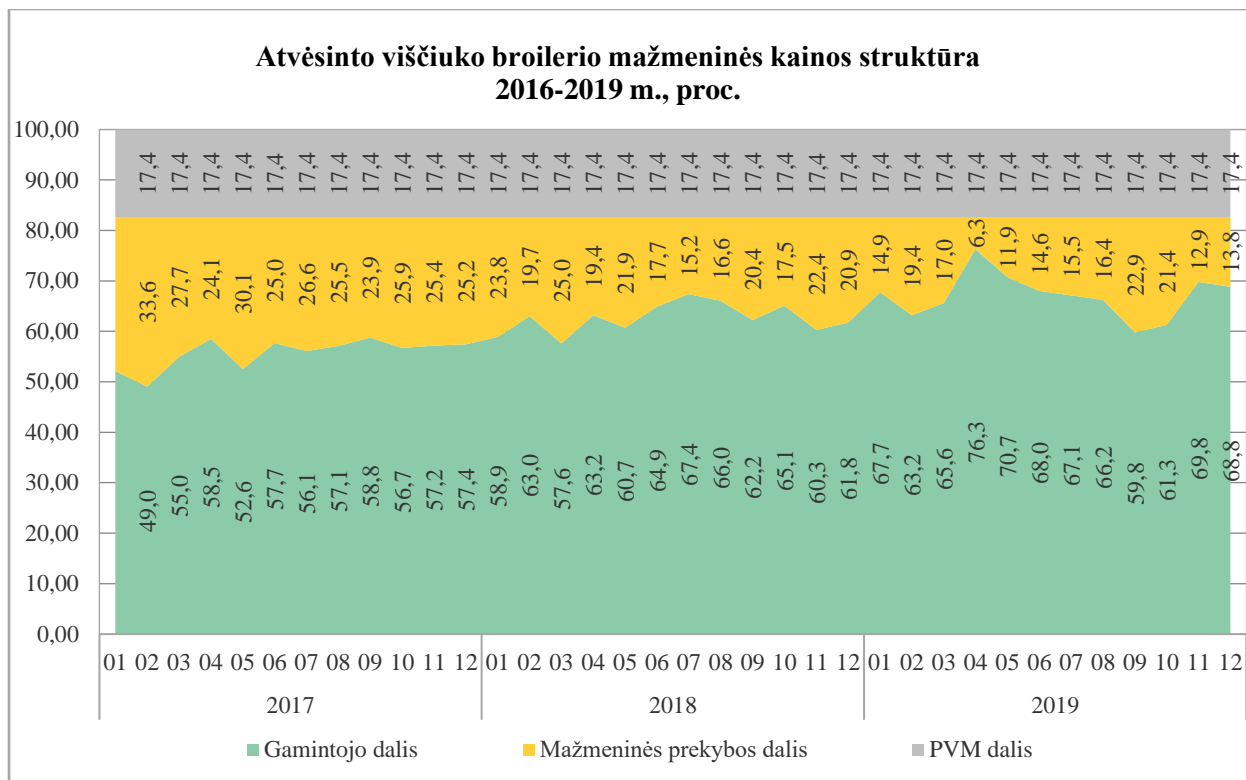
2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, mažmeninės prekybos dalis atvėsinto viščiuko broilerio kainų grandinėje sumažėjo 12,34 proc. (nuo 18,26 iki 16,01 proc.), o gamintojo dalis padidėjo 3,50 proc. (nuo 64,38 iki 66,64 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. mažmeninės kainos.

Pastaba: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

Analizuojamu laikotarpiu atvėsinto viščiuko broilerio grandinėje mažmeninės prekybos dalis, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, sumažėjo 2,25 proc. punktu (iki 16,01 proc.), o gamintojo dalis padidėjo atitinkamai 2,25 proc. punktu (iki 66,64 proc.). PVM dalis sudarė 17,4 proc. visos mažmeninės kainos.

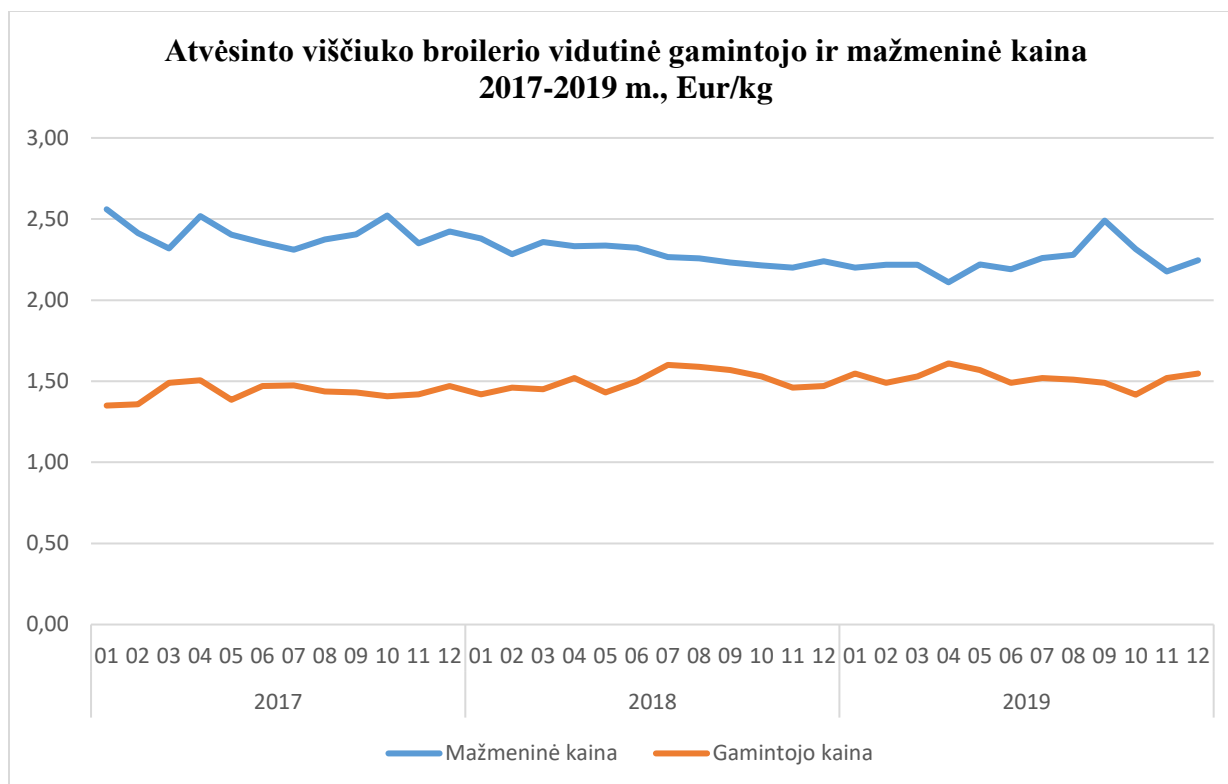

Pastaba: į vidutinės mažmeninės kainos apskaičiavimą neįtrauktos akcinės kainos.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. IV ketvirtį atvėsinto viščiuko broilerio vidutinė **mažmeninė** kaina (neįskaitant akcijų) Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse sumažėjo 4,24 proc. (0,10 EUR/kg), iki 2,25 EUR/kg, ir buvo 5,79 proc. mažesnė nei praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu. Kaip ir buvo prognozuota, šį sumažėjimą lėmė sumažėjusios viščių broilerių kainos Lenkijoje bei atpigusi importuota vištiena.

Prognozuojama, kad dėl paukščių gripo Lenkijoje ir kai kuriose kitose ES šalyse sumažėjus vištienos gamybai bei eksportui bei padidėjus importuotos vištienos kainoms vidutinė gamintojo ir mažmeninė atvėsintų viščių broilerių kaina artimiausiu laikotarpiu turėtų šiek tiek didėti.

Pastabos. Kainos registruojamos Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Alytaus ir Marijampolės miestų „Maxima“, „Iki“, „Rimi“, „Norfa“ ir „Lidl“ prekybos tinklų parduotuvėse. Apskaičiuojant vidutines mažmenines produktų kainas neįtraukiamos trumpalaikių nuolaidų (akcijų) kainų vertės.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ)

Mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje analizuojamu laikotarpiu nežymiai mažėjo. 2019 m. IV ketvirtį vidutinė mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje buvo 1,58 proc. mažesnė nei 2019 m. III ketvirtį ir 0,49 EUR/kg mažesnė, palyginti su Lietuvoje buvusią šio produkto kainą, tačiau 5,47 proc. didesnė nei prieš metus.

Vidutinė mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lenkijoje, EUR/kg

	2018 m.				2019 m.				Pokytis %	
	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	ketvirčio*	metų**
Atvėsintas viščiukas broileris	1,72	1,71	1,77	1,65	1,66	1,77	1,77	1,74	-1,58	5,47

*lyginant 2019 m. IV ketvirtį su 2018 m. III ketvirčiu; ** lyginant 2019 m. IV su 2018 m. IV ketvirčiu.

Šaltinis *Statistics Poland*

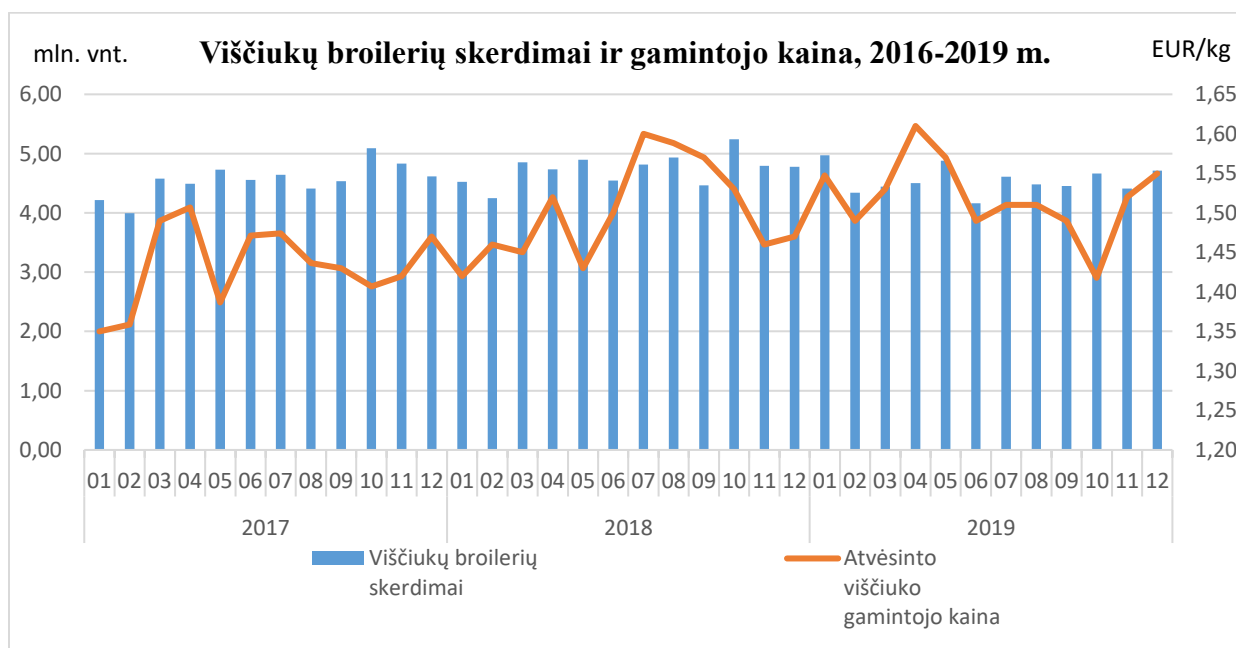
Lyginant vidutinę mažmeninę atvėsinto viščiuko broilerio kainą Lietuvos sostinėje su kai kurių kitų ES šalių sostinėse esančiomis kainomis, Vilniuje šio produkto 2019 m. 49 sav. (2019 12 02-08) kaina buvo aukštesnė nei Rygoje ir Budapešte, tačiau 4,80 proc. žemesnė nei Prahoje. Palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, mažmeninės atvėsinto viščiuko broilerio kainos sumažėjo, ypač Rygoje (-45,31) proc. ir Prahoje (-13,26 proc.).

Mažmeninės atvėsinto viščiuko broilerio kainos kai kuriose ES šalių sostinėse, 2017-2019 m. EUR/kg

	2017				2018				2019				Pokytis %	
	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	10 sav.	23 sav.	36 sav.	49 sav.	ketvirčio	metų
Vilniuje	2,78	2,36	2,37	2,37	2,37	2,37	2,29	2,33	2,18	2,18	2,18	2,18	0,00	-6,44
Rygoje	-	-	2,75	3,81	-	-	-	3,73	2,37	3,03	2,37	2,04	-13,92	-45,31
Prahoje	2,45	2,42	2,69	2,63	2,92	2,79	2,29	2,64	2,54	2,08	2,04	2,29	12,25	-13,26
Budapešte	-	-	2,12	2,03	2,04	2,00	1,93	1,92	1,97	1,94	1,92	1,90	-1,04	-1,04

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

2019 m. IV ketvirtį šalies skerdyklose buvo paskersta 13,67 mln. viščių broilerių – 0,96 proc. daugiau nei III ketvirtį, tačiau 7,70 proc. mažiau nei 2018 m. IV ketvirtį. Viščių broilerių skerdenų gamyba analizuojamu laikotarpiu sudarė 24,152 tūkst. t – 2,13 proc. daugiau nei III ketvirtį, tačiau 10,62 proc. mažiau nei prieš metus.

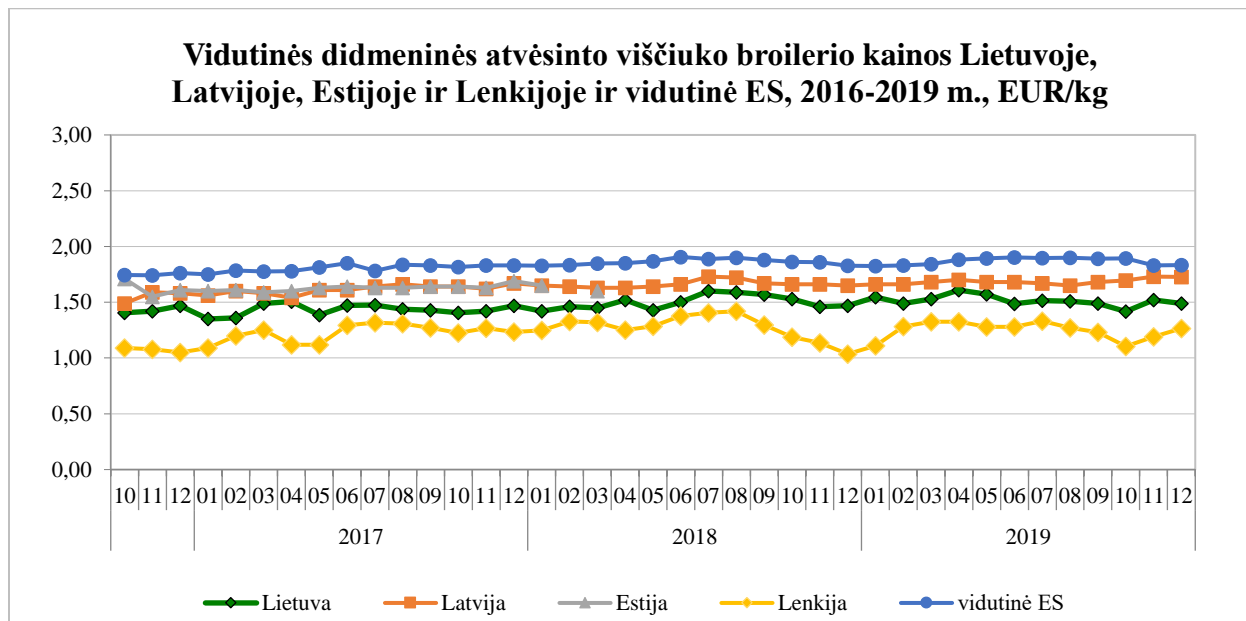
Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Viščiukų broilerių didmeninė **gamintojo** kaina 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, sumažėjo 0,79 proc. (0,01 EUR/kg) ir buvo 0,54 proc. žemesnė nei prieš metus. Lenkijoje viščiukų broilerių didmeninė kaina taip pat sumažėjo 1,17 proc. ir buvo 14,76 proc. žemesnė nei Lietuvoje. Latvijoje analizuojamu laikotarpiu atvėsinti viščiukų broilerių kaina padidėjo 3,44 proc. Vidutinė didmeninė kaina ES valstybėse 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su III ketvirčiu, sumažėjo 3,68 proc. ir buvo 0,54 proc. mažesnė nei prieš metus.

**Vidutinės didmeninės atvėsintų viščiukų broilerių kainos kai kuriose Europos valstybėse
2018 m. I ketv. – 2019 m. IV ketv., EUR/100 kg**

	2018 m.				2019 m.				Pokytis, %	
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	ketvirčio	metų
Lietuva	1,44	1,48	1,59	1,49	1,52	1,56	1,51	1,49	-0,79	0,54
Latvija	1,64	1,64	1,71	1,66	1,66	1,69	1,67	1,73	3,44	4,06
Lenkija	1,3	1,31	1,38	1,38	1,24	1,29	1,28	1,27	-1,17	-8,33
vidutinė ES	1,84	1,89	1,9	1,84	1,83	1,89	1,90	1,83	-3,68	-0,54

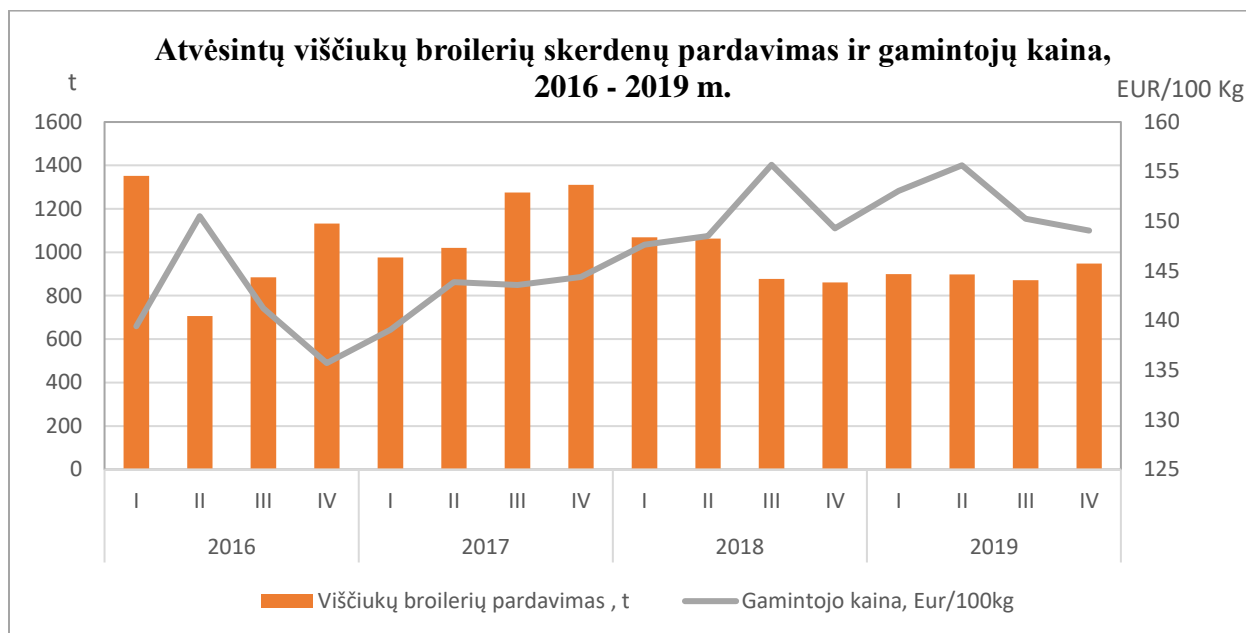
Šaltiniai: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ), EK

Šaltiniai: ŽŪIKVC (LŽŪMPRIŠ), EK

Viščiukų broilerių skerdenų pardavimo vidaus rinkoje kiekiai 2019 m. spalio–gruodžio mėn., palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, padidėjo 8,81 proc. ir buvo 10,12 proc. didesni nei

tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Ši padidėjimą lėmė palankios kainos ir šiek tiek padidėjusi paklausa prieššventiniu laikotarpiu.

Šaltinis ŽŪIKVC (LŽŪMPRIS)

Vištienos importas ir eksportas

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2019 m. IV ketvirtį padidėjo vištienos (kodai 0207 11–0207 14) importas. 2019 m. spalio–lapkričio mėn. įvežta 7133,52 t vištienos – 20,85 proc. daugiau nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Analizuojamu laikotarpiu pagrindinė paukštienos importo šalis buvo Lenkija. Iš šios šalies įvežta 5 576,40 t vištienos – 43,18 proc. daugiau nei prieš metus. Ši padidėjimą lėmė sumažėjusi lenkiškos paukštienos kaina. Iš Lenkijos importuotos vištienos kaina 2019 m. spalio–lapkričio mėn., palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, sumažėjo 2,70 proc., nuo 1,48 EUR iki 1,44 EUR/kg, o iš to skaičiaus viščiukų broilerių skerdenų kaina sumažėjo 6,34 proc., nuo 1,26 EUR/kg iki 1,18 EUR/kg. Vištienos importas iš Latvijos analizuojamu laikotarpiu sumažėjo 47,55 proc., iki 450,42 t.

Padidėjusios vištienos importo apimtys bei sumažėjusios importuotos produkcijos kainos turėjo įtakos vidutinės gamintojo kainos sumažėjimui, tačiau dėl paukščių gripo protrūkių

Lenkijoje ir kai kuriose kitose ES šalyse sumažėjus importui, artimiausiu laikotarpiu viščiukų broilerių gamintojo kaina turėtų stabilizuotis arba šiek tiek didėti.

Vištienos eksportas 2019 m. spalio–lapkričio mėn. sudarė 7 540,35 t – 8,85 proc. mažiau nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Vidutinė eksportuotos produkcijos vertė sudarė 1,91 EUR/kg ir, palyginti su tuo pačiu praėjusiu metų laikotarpiu, padidėjo 1,06 proc. Pagrindinės vištienos eksporto šalys partnerės analizuojamu laikotarpiu buvo Latvija (2 019,83 t), Olandija (1 207,53 t), Estija (660,93 t), Danija (574,98 t) ir Prancūzija (486,64 t). Vištienos eksportas į trečiąsias šalis analizuojamu laikotarpiu sudarė 1 550,76 t ir, palyginti praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 17,78 proc.

Eurostato duomenimis, 2019 m. sausio–lapkričio mėn., palyginti 2018 m. su tuo pačiu laikotarpiu, vištienos importas ES iš trečiųjų šalių padidėjo 3,8 proc., iki 783,802 tūkst. t. Importas iš Brazilijos padidėjo 4,4 proc. (iki 293,300 tūkst. t), Tailando – 2,4 proc. (iki 293,020 tūkst. t), Ukrainos – 7,2 proc. (iki 123,514 tūkst. t).¹

Paukštienos eksportas ES analizuojamu laikotarpiu padidėjo 7,8 proc., iki 1,769 mln. t. Daugiausia paukštienos eksportuota į Filipinus (211,147 tūkst. t, arba 37,0 proc. daugiau), Gana (171,242 tūkst. t, arba 14,7 proc. daugiau), Ukrainą (164,881 tūkst. t arba 0,6 proc. mažiau) ir Pietų Afriką (100,70 tūkst. t arba 83, 0 proc. daugiau).¹

Remiantis *Rabobank* prognozėmis, išaugusi paukštienos paklausa Kinijoje turėtų išlikti dar apie trejus–ketverius metus. Nuo 2020 m. vasario mėn., praėjus ketveriems metams, įsigalios JAV ir Kinijos susitarimas dėl paukštienos eksporto į Kiniją. ES šalys taip pat turėtų susitarti dėl palankesnių sąlygų paukštienos eksportui į Kiniją, tačiau šis procesas turėtų užtrukti.² Po Brexit'o Jungtinei Karalystei ir ES teks pasidalinti Brazilijai suteiktą papildomą importo kvotą³, be to ES taikomi aukštesni gyvūnų sveikatos standartai turėtų pristabdyti paukštienos importo iš šios šalies didėjimą. Prognozuojama, kad, sumažėjus perteklinei paukštienos pasiūlai, 2020 m. ES paukštienos rinka turėtų atsigauti. Prie to turėtų prisidėti dėl paukščių gripo sulėtėjęs paukštienos gamybos augimas Rytų Europos šalyse, apribota importo kvota Ukrainai ir šiek tiek didėjančios jautienos kainos. Prognozuojama, kad šios aplinkybės turės teigiamos įtakos tik tuo atveju, jei 2020 m. ES paukštienos gamyba nedidės daugiau kaip 1,5 proc.²

2019 m. IV ketvirtį didmeninė atvėsintų viščiukų skerdenų kaina JAV 2019 m. 45 sav. (2019 m. 11 04–10) – 2020 m. 2 sav. (2020 01 6–12) laikotarpiu padidėjo 12,53 proc. ir 2010 m. 2 sav. sudarė 163,85 EUR/100 kg, tačiau buvo 11,38 proc. mažesnė už ES vidutinę kainą. Vidutinė

atvėsintų viščiukų kaina Brazilijoje analizuojamu laikotarpiu taip pat padidėjo 18,84 proc. ir sudarė 120,72 EUR/kg, tačiau išliko 34,71 proc. mažesnė už ES vidutinę kainą.¹

IŠVADOS

1. 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2019 m. III ketvirčiu, atvėsinto viščiuko broilerio kainų grandinėje mažmeninės prekybos dalis sumažėjo 12,34 proc., o gamintojų dalis padidėjo 3,5 proc.

2. Mažmeninė atvėsinto viščiuko broilerio kaina Lietuvos didžiųjų prekybos tinklų parduotuvėse analizuojamu laikotarpiu sumažėjo 4,24 proc.

3. Analizuojamu laikotarpiu atvėsinto viščiuko broilerio gamintojo kaina Lietuvoje šiek tiek sumažėjo. Tam įtakos galėjo turėti išaugusios paukštienos importo apimtys ir sumažėjęs eksportas, sumažėjusios vištienos didmeninės kainos kaimyninėse šalyse ir susidaręs produkcijos perteklius vidaus rinkoje. Prognozuojama, kad viščiukų broilerių gamintojo kaina artimiausiu laikotarpiu išlaikys mažėjimo tendenciją, o įpusėjus 2020 m. I ketvirčiui turėtų šiek padidėti.

4. 2019 m. IV ketvirtį, palyginti su 2018 m. tuo pačiu laikotarpiu, atvėsintų viščiukų broilerių pardavimas vidaus rinkoje padidėjo 10,12 proc.

5. Prognozuojama, kad, sumažėjus perteklinei paukštienos pasiūlai, atvėsintų viščiukų broilerių kainos ES turėtų šiek tiek didėti.

Panaudoti papildomi informacijos šaltiniai:

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/farming/documents/poultry-meat-dashboard_en.pdf¹

<https://research.rabobank.com/far/en/sectors/animal-protein/poultry-quarterly-q1-2020.html>²

<https://en.mercopress.com/2019/11/18/fifteen-countries-including-brazil-asking-for-trade-compensations-from-uk-eu-brexit-disruption>³